

KYSTVERKET
KYSTDIREKTORATET

Fiskeri- og kystdepartementet

Vedlegg 3 av 4

U.off. § 5

NOTAT

Sak : Nødlosseutstyr for lasteolje

Dato: 17.10.2005

Til : TCS

Behandling

Uttalelse

Orientering

Godkjenning

Retur

Frist

Kopi til: RH, OL

Fra: Johan Marius Ly

Bakgrunn

Notatet er utarbeidet som delsvår på brev fra FKD vedrørende "Oppfølging av St.Meld.nr.14 (2004-2005)" til spørsmålet om nødlosseutstyr for lastolje.

I brevet står: " En samlet komitee ber i pkt 2.5 om at Regjeringen legger til rette for at det etableres depot for nødlosseutstyr for lastolje på Sør-Østlandet. Det bes om Kystdirektoratets kommentarer til saken."

Eksisterende nødlosseberedskap for lastolje

Den eksisterende nødlosseberedskapen er dimensjonert med bakgrunn i nødlosseberedskapsanalyse gjennomført av Kystdirektoratet i 2003 (oversendt Fiskeri- og kystdepartementet 1. juli 2003). I denne analysen anbefales et beredskapsnivå for lastoljer med krav til responstiden (den tid det tar fra ordre om iverksettelse av nødlossing er gitt til operasjonen starter om bord) på 24 timer for første nødlossepakke og 30 timer for andre nødlossepakke. For å klare denne responstiden langs kysten er det etablert nødlossepakker for lasteoljer i Stavanger, Ålesund, Bodø og Hammerfest. I tillegg er det tre nødlossepakker utplassert på Kystvaktens fartøyer (KV Harstad, KV Ålesund og KV Tromsø, hvorav pakkene på KV Ålesund og KV Tromsø har en begrenset mengde utstyr).

For nødlossepakkene på landdepotene i Stavanger, Ålesund og Bodø er det inngått en avtale med Bukser og Berging AS om anskaffelse, drift og vedlikehold av utstyret. I tillegg beskriver denne avtalen bistand av kompetent nødlosse- og bergingspersonell til alle nødlosseoperasjoner. Nødlossepakkene i Hammerfest og om bord på Kystvaktfartøyene er anskaffet og vedlikeholdes av Kystverket.

Vennligst merk at Kystverket fra 4. april 2005 har innført felles postadresse for brev og sakskorrespondanse. Fakturaer, anbud og annet sendes fortsatt til lokale adresser.

KYSTDIREKTORATET - BEREDSKAPSAVDELINGEN - BERGEN

Sentral postadresse: Kystverket, Serviceboks 2,
6025 ÅLESUND

Telefon: +47 70 23 10 00

Internett: www.kystverket.no

Telefaks: +47 70 23 10 08

E-post: post@kystverket.no

Lokal postadresse: Nøstegaten 30,
5010 BERGEN

Telefon: +47 55 30 24 10

Bankgiro: 7694 05 08831

Telefaks: +47 55 30 24 01

Org.Nr.: NO 970 237 372

Besøksadr.: Nøstegaten 30, BERGEN

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson.

Akutt forurensning : Telefon 110

Kystverket har i dag ikke personell til å operere nødlossepakkene som står plassert på land. For å gjennomføre en komplett nødlosseoperasjon kreves det bl.a. havari- og bergingskompetanse som Kystverket ikke besitter. Avtalen med Bukser og Berging AS gir oss tilgang til denne kompetansen. Videre vil det være slik at det er det samme personellet som rykker ut ved uhell, uansett hvor på kysten uhellet dette måtte skje.

Som ansvarlig myndighet vil Kystverket, med rådgivere fra Sjøfartsdirektoratet, ta ledelsen av denne type operasjoner, og vil i hovedsak sende med eget personell for å lede arbeidet på og rundt havaristen.

Nødlosseutstyr på Sørøstlandet

I tråd med den anbefalte responstiden for nødlosseberedskapen for lastoljer er det i dag et krav til at operasjonen skal være igangsatt innen 24 timer etter ordre om iverksetting av nødlossing. Innen for denne tidsrammen skal utstyr og personell mobiliseres, forflyttes og plasseres om bord på havaristen. I tillegg skal fartøy med tankkapasitet for å motta den nødlossede oljen fremskaffes. I henhold til våre vurderinger er det transport av personell og mobilisering av fartøyer som er egnet til formålet som vil ta lengst tid i en gitt situasjon.

Responstiden fra Stavanger, hvor nødlossepakken og en del av nødlossemannskapene til Bukser og Berging AS er lokalisert til Sørøstlandet vil normalt være innenfor de krav på 24 timer som er satt til beredskapen. Det vil si at det skal være en nødlossepakke om bord i havaristen, og igangsatt nødlossing innen den gitte tidsperiode. Hvis det gjeldende krav skal avvikes bør det gjennomføres en ny beredskapsanalyse med bakgrunn i endret krav til responstid for hele norskekysten. I så tilfelle er det ikke gitt at det største behovet for en styrkning av beredskapen ligger på Sørøstlandet, men denne kan ligge i deler av landet der infrastrukturen og mulighetene for transport av nødlossepakkene er dårligere. Med mindre kravet til responstid endres anbefaler ikke Kystdirektoratet at det anskaffes en egen nødlossepakke for lasteoljer til Sørøstlandet.

Hvis det til tross for dette vurderes som hensiktsmessig å anskaffe en egen nødlossepakke for lastoljer til Sørøstlandet vil det være mest hensiktsmessig at den plasseres i Kystverkes allerede eksisterende statlige hoveddepot i Horten. Kostnadene for en ny nødlossepakke vil beløpe seg til ca kr 2 600 000,- eks. mva i anskaffelse. I tillegg vil de årlige driftsutgiftene til vedlikehold og øvelser i tillegg til de ca kr 3 200 000,- i årlige driftsutgifter for dagens nødlosseberedskapspakker.

Alternativ til opprettelse av ny nødlossepakke for lastolje på Sørøstlandet

Kystdirektoratet har vurdert alternativer til anskaffelse av ny nødlossepakke for lastolje på Sørøstlandet. Etter vår vurdering vil disse alternativene styrke den samlede nødlosseberedskapen, og den tar videre hensyn til den allerede foreslåtte styrkingen gjennom anskaffelse av nødlossepakker for bunkersoljer.

Ved anskaffelse av nødlossepakke for bunkersoljer anbefaler Kystdirektoratet at det anskaffes eksplosjonssikrede pakker slik at disse også kan benyttes til nødlossing av lastoljer. Det vil medføre en noe høyere investering, men gir en bedre beredskap fordi pakkene da dekker et større anvendelsesområde, inkludert lastoljer (men med lavere pumpekapasitet enn lastoljepakkene). I tråd med St.prp. nr. 1 (2005-2006) planlegges det anskaffelse av de første pakkene i 2006.

Kystdirektoratet vurderer videre at det er behov å oppgradere dagens nødlossepakker for lastolje. Nødlossepakkene på de fire landdepotene er anskaffet tidlig på 1990 tallet, og denne oppgraderingen vil forlenge levetiden for eksisterende utstyrspakker og redusere vekten slik at utstyret lettere kan fraktes ut til en havarist. Det tyngste løftet i dagens nødlossepakker er ca 1500 kg, noe som få helikoptre i dag har kapasitet til. Utstyret er heller ikke kjemikalie bestandig, og kan dermed ikke benyttes til nødlossing av kjemikalier fra kjemikalietankskip.

I dag eies nødlossepakkene for lastoljer av Bukser og Berging AS, og Kystdirektoratet kjøper tjenester gjennom en avtale med Bukser og Berging AS. Dette er en form for OPS avtale (Offentlig Privat Samarbeid) der leverandøren anskaffer og drifter utstyret, og stiller det til rådighet for staten gjennom årlig leie. I tillegg kan leverandøren benytte utstyret til egne formål. Det betyr at oppgraderingen av de eksisterende nødlossepakkene, og anskaffelse av mobil inertgassgenerator bør gjennomføres ved en utvidelse av denne avtalen. Kostnadene for en slik oppgradering vil kunne øke leiekostnadene fra ca 3 mill pr år til ca 4,5 mill pr år, uten at det er gjort nøyaktige beregninger på denne tjenesten. Kostnadene er bl.a. avhengig av avtalens lengde mtp leverandørens avskrivning av utstyret. Etter Kystdirektoratets vurdering vil dette gi bedring av nødlosseberedskapen for lastoljer for hele kysten under ett.

Øvelse Barents rescue viste at det var vanskelig å plassere, og transportere containere med utstyr rundt på dekket til tankfartøy, fordi nyere produkt- og kjemikalietankere har spant og rør plassert på dekk. For øvrig er Kystverket per i dag heller ikke i stand til å nødlosse en råoljetanker fra Nordsjøen under ugunstige forhold. Nødlosseutstyret i seg selv er sikret slik at dette kan benyttes for å håndtere oljelaster med flammepunkt under 60° C, men skipet er pålagt å inerte tankene sine for å hindre at det danner seg eksplosive gasser. Ved en eventuell situasjon hvor fartøyet er uten egen kraft vil det ikke ha denne muligheten, og det kreves en transportabel inertgassgenerator. Slikt utstyr er ikke tilgjengelig i Norge, og nærmeste transportable inertgass-genererator er i dag i Rotterdam. Denne kan trolig ikke mobiliseres innenfor responstidskravet.

Anbefaling

Kystdirektoratet anbefaler ikke at det anskaffes en femte nødlossepakke for lastoljer på Sørøstlandet. Ved anskaffelse av nødlossepakke for lastoljer vil Kystdirektoratet anskaffe eksplosjonssikrede pakker, slik at disse også kan benyttes til nødlossing av lastoljer. Kystdirektoratet vurderer videre at det er behov å oppgradere dagens nødlossepakker for lastolje. Denne oppgraderingen vil forlenge levetiden for eksisterende utstyrspakker og redusere vekten slik at utstyret lettere kan fraktes ut til en havarist. I tillegg bør det undersøkes nærmere om utstyrets kjemikaliebestandighet kan økes slik at pakkene også kan benyttes ved nødlossing av kjemikalier. Videre anbefaler Kystdirektoratet at det anskaffes en transportabel inertgassgenerator slik at tankfartøyer helt uten egen kraftforsyning ("dødt skip") kan nødlosses på en sikker måte. Etter Kystdirektoratets vurdering vil dette gi bedring av nødlosseberedskapen for lastoljer for hele kysten under ett.